

Laat ik overdrijven. Laat ik zeggen dat er een tijd is geweest, nog niet zo lang geleden overigens, dat ik samenwoonde met een vlieg.

Dat is geen metafoor. Het was een echte vlieg, en voor wat betreft mijn bewering dat ik met haar samenwoonde, die moet men me vergeven, maar in die tijd wist ik niet of was ik vergeten dat de levensduur van deze tweevleugelige de achtenveertig uur nooit overschrijdt. En aangezien ik al een flink aantal jaren nauwelijks leefde – daar kom ik nog op terug – was het volkomen aannemelijk dat ik, geconfronteerd met een vlieg – ik bedoel uiteraard een halsstarrige vlieg, een vlieg die stevig in haar kortstondige, volhardende vlieg-zijn zat, want het was mij ondanks alles niet onbekend dat er een zekere korthed aan haar leven ten grondslag lag –, de indruk kon hebben dat ik mijn leven met haar deelde, of zij het hare met mij. Of, nog scherper geformuleerd, dat ze in het kader van haar niet-aflattende verkenningstochten door mijn huis of delen ervan haar territorium met een dusdanige standvastigheid verdedigde dat ik in deze omstandigheden, althans vanuit haar oogpunt, niet anders kon dan haar accepteren óf adopteren, haar in ieder geval met alle egards behandelen waar ze als de bewoonster die ze beoogde te zijn – een status die ze duidelijk opeiste –, recht op had, met alle rechten die daarbij hoorden.

Daar kon uiteraard geen sprake van zijn. Ik was niet van plan die vlieg ook maar enig recht toe te kennen. In wezen was er

niets dat ons bond en ik was geenszins van plan haar te ontzien. Toen ze bij mij binnen was gekomen had ik haar zeker niet meteen terug naar buiten willen bonjournen, in de overtuiging dat haar aanwezigheid eind november in Parijs, bij een temperatuur van vijf graden, zó misplaatst was dat ze ongetwijfeld uit zichzelf zou verdwijnen, alleen al omwille van het gezond verstand.

Uit een oogpunt van realisme, en omdat ik haar aanwezigheid niet kon verklaren, probeerde ik al gauw alle mogelijkheden die ik objectief gezien had om me van haar te ontdoen, aan mijn kant te krijgen, en om te beginnen zette ik voor deze vlieg die God weet waarvandaan kwam, het raam, zelfs alle ramen open, zodat ze zich daar onverwijld in kon storten en me eenmaal buiten het bewijs kon leveren dat ze nauwelijks meer was dan een illusie, en dat ze zich nooit had moeten bevinden waar ik haar voor het eerst had gezien, namelijk op de leuning van mijn fauteuil, op twee vliegenstapjes van het dagboek waar ik diezelfde dag aan was begonnen en waarin ze met haar schriële pootjes over de eerste regels dreigde te gaan banjeren.

Maar toen ik de ramen weer dicht had gedaan, was ze er nog steeds. Terwijl ik een rondje maakte door de bescheiden ruimten van het appartement om haar de gelegenheid te geven te vertrekken, was ze gewoon op de leuning van de fauteuil blijven zitten, zo stelde ik me voor, tenzij ze er opnieuw was neergestreken na een korte excursie, bijvoorbeeld naar de keuken. In dit stadium formuleerde ik de hypothese dat ze bij de heersende temperatuur mogelijk meer op zoek was naar een dak boven haar hoofd dan naar een bord eten, en er dientengevolge voor had gekozen zich warm te houden. En inderdaad, nu ik haar zo op die leuning zag zitten – ik was blijven staan en aarzelde om weer te gaan zitten en verder te gaan in mijn dagboek –, vond

ik haar weinig ondernemend, afgezien van de zorg die ze aan zichzelf besteedde door zichzelf glad te maken of haar pootjes af te likken – en om me daarvan te vergewissen weigerde ik mijn bril van prille verziende op te zetten, want ik wilde haar niet meer aandacht geven dan ze verdiende –, en ze leek me vrij tevreden met haar lot, en naar het zich liet aanzien vastbesloten om zo lang mogelijk bij mij te vertoeven, waarschijnlijk om op krachten te komen – tenzij ze, en opnieuw aarzelde ik vanwege mijn gebrekkige basiskennis over vliegen, boudweg had besloten hier in te trekken voor de tijd die haar nog restte.

Ik wist niets, of zo goed als niets, ik zei het al, over de levensduur van vliegen. Dat is ongetwijfeld een behoorlijke lacune, aangezien het om een vrij gangbaar onderwerp gaat, maar achteraf gezien verbaast het me nauwelijks. Ik heb niet zo'n brede algemene ontwikkeling, en verder heb ik me ook nergens echt in gespecialiseerd. Mijn gebrekkige kennis op menig gebied drijft me eerlijk gezegd tot wanhoop, maar zodra ik die probeer te bestrijden, voel ik meteen de omvang ervan en bij die constatering zakt de moed me helemaal in de schoenen.

Omdat ik het nog steeds vertikte om ook maar enig gebaar te maken dat blijk kon geven van mijn belangstelling voor de vlieg, verwierp ik resoluut de mogelijkheid om me ook maar enigszins te verdiepen in haar handel en wandel door mijn twee, drie encyclopedieën erop na te slaan. Ik ging weer door met schrijven in mijn dagboek en probeerde de vlieg te negeren, terwijl zij op haar beurt, in het geheel niet gehinderd door mijn aanwezigheid, maar juist aangetrokken door naar ik aanneem mijn geur of die van de inkt, van de leuning van mijn fauteuil overstapte naar de rug van mijn rechterhand, waarmee ik probeerde te schrijven. Lijdzaam onderging ik haar onuitstaanbare opmars langs de gammele katapult die werd gevormd door

een haartje op mijn hand, dat tijdens haar struikeltocht doorboog onder haar gewicht, waarna ze middels een hachelijke spreidstand met valrisico overstapte naar een ander haartje, en ondanks het ergerlijke gekriebel dat haar halsbrekende toeren veroorzaakten, kon ik er bepaald niet om lachen. Ik sloeg haar meerdere malen weg met de rug van de hand die ze net aan het verkennen was, maar toen ze zo vriendelijk was daar – in ieder geval voor even – weg te blijven, ging ze in plaats daarvan op een bladzijde zitten, en dan het liefst op een zin, en vaak precies de zin die ik uit alle macht tot een goed einde probeerde te brengen met mijn onbeholpen halen, waarvan ze de toch al stoeve uitvoering nog bemoeilijkte door met haar pootjes over mijn staarten en stokken te lopen, of door met haar harige lijf tegen tegen mijn pen aan te schurken, die blijkbaar weinig indruk op haar maakte.

Zodoende besloot ik mezelf de eerste dag in de woonkamer op te sluiten, of beter gezegd háár op te sluiten in de keuken, waar op de tafel nog een paar kruimels lagen, zodat we ieder een eigen vertrek hadden en elkaar niet meer in de weg zaten. Zo brachten we een deel van de dag door, elk met onze eigen besognes, en toen ik tegen het avondeten naar de keuken liep en haar daar aantrof, op tafel zittend achter haar laatste kruimels, was ik haar bestaan al helemaal vergeten. Ik werd me er niettemin opnieuw bewust van, en ditmaal sloot ik haar op in de woonkamer, waar ik haar de hele nacht liet zitten.

De tweede dag sla ik over – ik wil niet langdradig worden –, maar op de derde dag was ze er nog steeds, en op de vierde dag stelde ik mezelf ietwat gespannen opnieuw de vraag naar haar levensverwachting. Ditmaal pakte ik mijn encyclopedieën erbij. Vergeefs. Ik dacht bij mezelf dat ik me ook al niet in encyclopedieën had gespecialiseerd, en in dit opzicht had ik ongetwij-

feld te weinig gedaan om me adequaat uit te rusten. Omdat ik niet goed wist wat ik ermee aan moest, bedacht ik dat de kwestie wellicht ergens anders lag, en dat het net zo goed om een andere vlieg kon gaan. Tot dat moment was ik er immers van uitgegaan dat mijn vlieg alleen was. Het idee dat ik met twee of zelfs drie vliegen samenwoonde, kon niet op mijn enthousiasme rekenen, maar een dergelijke hypothese bespaarde me in ieder geval de ergernis die noodzakelijkerwijs op den duur zou voortvloeien uit het feit dat ik met één enkele vlieg samenwoonde en dat ik al mijn krachten zou moeten aanwenden voor het ontvluchten van die ene vlieg. Een een-op-eenconfrontatie was onverdraaglijk disproportioneel; dan verkeerde ik nog liever in de veronderstelling dat twee vliegen mij afwisselend bestookten.

In dat geval wist ik natuurlijk nooit met welke vlieg ik te maken had – want zonder loep en lijvig boek over entomologie is het lastig een onderscheid tussen twee vliegen te maken. Zodoende was het me bij het verjagen van de mij hinderende vlieg niet duidelijk welke mate van vijandigheid ik daarbij moest betrachten, aangezien ik niet wist wat haar aandeel was in de pesterijen, zodat ik uiteindelijk nooit zeker wist of ik de betreffende vlieg met gepaste strengheid strafte. Ik voelde me daar uiteraard niet schuldig over, maar wat me vooral dwarszat, was dat ik tijdens het verjagen van de vlieg die zich aan me presenteerde niet wist aan wie ik mijn klap nu eigenlijk gaf.

Gelukkig kreeg ik de kans deze impasse te doorbreken. Ik bedacht namelijk dat als ik al met twee vliegen samenwoonde, ik ze nog nooit samen had gezien. Het was natuurlijk denkbaar dat ze niet goed met elkaar overweg konden, of dat ze van hetzelfde geslacht waren en geen contact met elkaar zochten, maar toch leek het me weinig aannemelijk dat ze zich allebei

een hele kamer hadden toegeëigend. Dat was op zijn zachtst gezegd overdreven. Zo raakte ik er geleidelijk aan van overtuigd dat ik het meteen bij het rechte eind had gehad en dat er al die tijd maar één vlieg was geweest, en vanaf dat moment werden onze betrekkingen een stuk eenvoudiger. Ik liet haar zelfs in mijn dagboek slapen, maar de abstracte symboliek van deze hommage ontging haar goeddeels, en ze bleef zich lichamelijk opdringen. Kortom, ik begon haar deel van mijn leven te maken en zonder de term gehechtheid in de mond te nemen, moest ik toch vaststellen dat ik haar een zekere importantie toekende. En dat was goed zo. Het ging zelfs goed met mij. Nooit eerder had ik me in mijn leven, ondanks mijn brede ervaring op dit gebied, zo tastbaar weten te verzoenen met een teleurstelling.